

Yhdistystoiminta ajan tasalle koulutus

Illan kulku

18.00 Aloitus

18.05 Nämä on hyvä tietää yhdistyslain uudistuksesta

18.30 Vanhempainliiton mallisäännöt

18.45 Hyvä hallintotapa yhdistyksissä

19.00 Tilaisuus päättyy

Tilaisuus tallennetaan mutta keskustelu ja kysymykset jätetään tallenteesta pois.

Voit esittää kysymyksiä chatin kautta tai pyytämällä puheenvuoroa kädennostolla ja avaamalla mikrofoni.

Ongelmatilanteissa laita viestiä Valtterille 044 755 1374.

Nämä on hyvä tietää yhdistyslain uudistuksesta

Lähteet:
Patrik Metsätähti, Soste
Opintokeskus Sivis
Ajantasainen yhdistyslaki

Lakimuutokset eivät sisällä säädöksiä, joiden perusteella yhdistysten olisi muutettava sääntöjä.

Lähteet:
Patrik Metsätähti, Soste
Opintokeskus Sivis
Ajantasainen yhdistyslaki

Huomioita muutoksista

- Sääntöjen muuttaminen voi olla tarpeen, jos yhdistyksessä halutaan ottaa käyttöön mahdollisuuksia muuttaa yhdistyksen toimintatapoja.
- Lue lisää [hallituksen lakimuutosesityksestä](#), OK-Siviksen [sivuilta](#) tai katso OK-Siviksen ja Sosten [webinaaritalenne](#) uudistuksista YouTubesta.

Lähteet:
Patrik Metsätähti, Soste
Opintokeskus Sivis
Ajantasainen yhdistyslaki

Keskeiset muutokset

Yhdistyslain muutos HE 47/2022, astui voimaan
11.7.2022

Yhdistyslain muutos HE 200/ 2022, astui voimaan
8.2.2023, kevyempää kirjanpitomallia sovelletaan
tilikaudella, joka alkaa 1.7.2023 tai sen jälkeen

Muutokset pitävät sisällään:

- Hallituksen päätösvallan delegointi
- Jäsen- ja liittoäänestys
- Hallituksen päätöksenteko
- Selvitysmenettely yhdistyksen purkautuessa
- Kirjanpitolakia kevyempi tilinpitomalli
- Vahingonkorvausvelvollisuus

Lähteet:
Patrik Metsätähti, Soste
Opintokeskus Sivis
Ajantasainen yhdistyslaki

Etäosallistuminen

- Etäosallistuminen on jatkossa mahdollista yhdistyksen kokouksen/ hallituksen päätöksellä, jollei säännöt niitä erikseen kiellä tai rajoita.
- Voidaan päättää, että etänä osallistuvat voivat käyttää vain osan jäsenoikeuksista ennen tai kokouksen aikana. Kutsussa on mainittava, mikäli etäosallistuminen on rajoitettua.
- Osallistumisoikeus ja ääntenlaskennan oikeellisuus voitava selvittää samalla tavalla kuin paikan päällä osallistuvilta. Jos osallistujilta tarkastetaan henkilöllisyys, tulee se siis tehdä sekä etä- että lähiosallistujilta.

Lähteet:
Patrik Metsätähti, Soste
Opintokeskus Sivis
Ajantasainen yhdistyslaki

Etäosallistuminen

- Kokonaan etänä järjestettävät yhdistyksen kokoukset ovat jatkossa sallittuja.
- Tämä tulee kirjata ensin sääntöihin ja jäsenillä tulee olla käytössä kaikki perinteiset osallistumiskeinot eli pitää pystyä kuuntelemaan, käyttämään puheenvuoron tai äänestämään.
- Hallitus vastaa kokouksen järjestelyistä. Kokouskutsussa oltava riittävä ohjeistus etäosallistumisen edellytyksistä, toteutustavasta ja menettelyistä.

Lähteet:
Patrik Metsätähti, Soste
Opintokeskus Sivis
Ajantasainen yhdistyslaki

Sitova ennakkoilmoittautuminen

- Mainittava aina säännöissä, jotta voidaan hyödyntää.
- Ennakkoilmoittautuminen on ilmoitettava kokouskutsussa.
- Kokouskutsuaika lasketaan viimeistä ilmoittautumispäivästä eli jos kutsuaika säännöissä 1 kk ja viimeinen ilmoittautumispäivä 1 vko ennen kokousta, tulee kutsu lähettää 1 kk ja 1 vko ennen kokousta.

Lähteet:
Patrik Metsätähti, Soste
Opintokeskus Sivis
Ajantasainen yhdistyslaki

Äänestys- ja vaalijärjestys

- Etä- ja hybridikokoukset eivät enää vaadi erillistä äänestys- ja vaalijärjestystä.
  - HUOM! Jäsen- ja liittoäänestyksissä tulee olla jatkossakin äänestys- ja vaalijärjestys, tarkoittaa lähinnä liittojen erillisiä äänestyksiä.
  - Jäsen- ja liittoäänestyksissä ei kuitenkaan voida äänestää yhdistyksen 23 §:n 1 momentissa mainituista asioista kuin hallituksen tai sen jäsenen valinnan osalta.
- Kokouskutsussa oltava riittävä ohjeistus etäosallistumisen edellytyksistä, toteutustavasta ja menettelyistä.

Lähteet:

Patrik Metsätähti, Soste
Opintokeskus Sivis
Ajantasainen yhdistyslaki

Päätösvallan delegointi jäsenasioissa

- Hallitus voi valtuuttaa ulkopuolisen toimijan päättämään jäseneksi ottamista ja ottamaan vastaan eroilmoituksia. Käytännössä tämä tarkoittaa siis esim. verkkopalveluiden palvelutarjoajaa.
- Selventää epävirallisen yhdistyskäytännön (jossa jäsenyyksiä on hyväksytty jälkikäteen, vaikka jäsenoikeudet ovat alkaneet jo aikaisemmin).
- Säännöissä voidaan määrätä, että hallitus päättää jäsenten hyväksymismenettelyistä ja hyväksymisen edellytyksistä.
- On hyvä muistaa, että jäsenen erottaa aina yhdistyksen kokous tai sääntöjen määräämänä hallitus.

Lähteet:
Patrik Metsätähti, Soste
Opintokeskus Sivis
Ajantasainen yhdistyslaki

Hallituksen päätöksenteko

- Hallitus voi päättämänsä menettelyn mukaisesti tehdä päätöksiä kokousta pitämättä, jollei säännöissä toisin määrätä.
- Lähinnä selventää sitä, että voidaan pitää esim. sähköpostikokous tai tehdä päätös ilman kokousta.
- Päätös on aina kirjattava, varmennettava ja säilytettävä luotettavasti eli tehtävä pöytäkirja tai vastaava tuotos.

Lähteet:

Patrik Metsätähti, Soste
Opintokeskus Sivis
Ajantasainen yhdistyslaki

Pienimmille yhdistyksille helpotettu tilinpito

- Voidaan soveltaa, jos
  - Yhdistyksen avustusten tai muiden tulojen määrä tilikaudella on enintään 30 000 € sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella eli kahtena vuotena peräkkäin.
  - Yhdistyksen rekisteröinnistä on alle kaksi vuotta eikä ole ilmeistä, että asetettu raja ylittyy tilikaudella.
  - Yhdistys ei harjoita liiketoimintaa.
- Soveltamisesta pitää määrätä säännöissä
  - Vaihtoehtoisesti voidaan päättää yhdistyksen kokouksessa, jos siitä on mainittu kokouskutsussa. Kohta on myös päätettävä kolmen neljäsosan enemmistöllä, ellei säännöissä ole määritelty muuta enemmistöä (tehdään päätös siis samoilla ehdoilla kuin sääntömuutokset).
- Sovelletaan tilikaudella, joka alkaa 1.7.2023 tai sen jälkeen, asetus ehdotetaan tulevan voimaan 30.6.2023

Pienimmille yhdistyksille helpotettu tilinpito

- Tarkoittaa tilinpidossa samaa kuin maksu- tai kassaperusteinen yksinkertainen kirjanpito.
- Tarkoituksena on pitää erillään tulot, menot, varat ja velat.
- Tapahtumat merkittävä aikajärjestyksessä ja ilman aiheetonta viivytystä ja kaikista tapahtumista tulee käydä ilmi niiden sisältö ja ajankohta.
- Säilytysvelvollisuus aineistolla on 6 vuotta.
- Ei pakollista tilinpäätöstä, jos tilinpito on jäsenten nähtävissä kuukausittain. Tulossa kaava vuosilaskelmaan erillisellä asetuksella myöhemmin.

Vahingonkorvaus- velvollisuus

- Muutoksen myötä vahingonkorvausvelvollisuus koskee hallituksen ja toiminnantarkastajan lisäksi muita, jotka yhdistyksen sääntöjen perusteella hoitavat hallintoon kuuluvaa tehtävää.
- Jos kanne perustuu muuhun kuin rangaistavaan tekoon, vahingonkorvauskanne on nostettava viimeistään viiden vuoden sisällä.

Loppuselvityksestä luopuminen

- Yhdistyksen purkamiseen liittyvää selvitysmenettelyä kevennetään kumoamalla selvitysmiehen velvollisuus kutsua yhdistyksen kokous koolle loppuselvityksen hyväksymistä varten.
- Jatkossa ei siis tarvitse enää loppuselvityskokousta.
- Selvitysmiesten on kuitenkin huolehdittava, mitä kirjanpitolaissa säädetään tasekirjan säilyttämisestä sekä annettava jäljennös loppuselvityksestä yhdistyksen jäsenelle tai muulle, jonka oikeutta purkautuminen koskee.

Lähteet:
Patrik Metsätähti, Soste
Opintokeskus Sivis
Ajantasainen yhdistyslaki

Muistattehan myös nämä!

- Patentti- ja Rekisterihallitukselle (PRH) tulee tehdä ilmoitus aina, jos sääntöjä muutetaan. Säännöt ovat lainvoimaisia vasta PRH hyväksynnän jälkeen.
- PRH:lle tulee tehdä ilmoitus myös, kun osoite- ja yhteystiedot tai hallituksen puheenjohtaja nimenkirjoittajat vaihtuvat.
- Suomen Vanhempainliittoon tulee ilmoittaa vanhempainyhdistyksen yhteyshenkilöt, kun ne vaihtuvat ja yhdistys on liiton jäsen. [Tee ilmoitus helposti verkossa.](#)

Vanhempainliiton mallisäännöt

Ennakkotarkastetut mallisäännöt

- Mallisäännöt on pohja, jonka vanhempainyhdistykset voivat ottaa käyttöön täyttämällä sääntöihin yhdistyksen nimen, kotikunnan ja toiminta-alueen.
- Mallisäännöt on ennakkotarkastettu Patentti- ja rekisterihallituksessa Vanhempainliiton toimesta
- Helpottaa vanhempainyhdistyksiä sääntöpäivityksissä
- Säästää ilmoituskustannuksia

Eri säännöt kuntakohtaisille ja paikallisille yhdistyksille

- Päiväkodin ja koulun vanhempainyhdistyksille on olemassa yhdet mallisäännöt
- Kuntakohtaisille on olemassa kahdet säännöt, joissa erona on hallituksen toimikauden pituus joko yksi tai kaksi vuotta
- Ennakkotarkastetut säännöt saavat diaarinumeron, minkä saat Vanhempainliiton verkkosivuilta

Mallisääntöjen muutokset 2023

Kuntakohtaiset yhdistykset

4. Jäsenet

”Hallitus voi päättää jäsenten hyväksymismenettelystä ja hyväksymisen edellytyksistä”

9. Etäosallistuminen

”Yhdistyksen kokous tai hallitus voi päättää, että yhdistyksen vuosikokous järjestetään tarvittaessa kokonaan etänä. Hallitus ilmoittaa osallistumismahdollisuuksista kokouskutsussa ja antaa ohjeet osallistumiseen.”

10. Yhdistyksen kokouksen koollekutsuminen

” Kutsu yhdistyksen kokoukseen on lähetettävä kirjallisesti tai sähköisellä viestillä kullekin jäsenelle vähintään seitsemän päivää ennen kokousta. ”

12. Hallitus

”Yhdistyksen asioita hoitaa hallitus, johon kuuluu vuosikokouksessa valitut puheenjohtaja ja 4–10 muuta jäsentä sekä 0–10 varajäsentä...”

Mallisääntöjen muutokset 2023

Päiväkodin tai koulun yhdistykset

2. Yhdistyksen tarkoitus ja toiminta

” Yhdistys voi rahoittaa toimintaansa julkisilla avustuksilla, keräämällä jäsenmaksuja sekä järjestämällä asianmukaisen luvan saatuaan esimerkiksi tapahtumia, arpajaisia ja rahankeräyksiä. Yhdistys voi vastaanottaa lahjoituksia ja testamentteja sekä omistaa kiinteää ja irtainta omaisuutta toimintaansa varten. ”

3. Jäsenet

” Hallitus voi tarvittaessa päättää jäsenten hyväksymismenettelystä ja hyväksymisen edellytyksistä. ”

6. Hallitus

” Yhdistyksen asioita hoitaa hallitus, johon kuuluu vuosikokouksessa valitut puheenjohtaja ja 4–12 muuta varsinaista jäsentä sekä 0–12 varajäsentä. ”

7. Yhdistyksen nimenkirjoittaminen

” ...tai hallituksen siihen määräämän muun toimihenkilön kanssa. ”

9. Etäosallistuminen

”Yhdistyksen kokous tai hallitus voi päättää, että yhdistyksen vuosikokous järjestetään tarvittaessa kokonaan etänä. Hallitus ilmoittaa osallistumismahdollisuuksista kokouskutsussa ja antaa ohjeet osallistumiseen.”

Sääntöjen muuttaminen tiivistetyksi

- Hallitus käynnistää päätöksellään sääntömuutosprosessin
- Hallitus käsittelee muutosehdotuksen kokouksessaan
- Hallitus kutsuu koolle yhdistyksen kokouksen
- Kutsussa on mainittava sääntöjen muutoksesta
- Jäsenistölle lähetetään säännöt etukäteen ja mainitaan, että kyse on hallituksen esityksestä selostettuna muutoksen sisältö

Sääntöjen muuttaminen tiivistetyesti

- Kokouksessa sääntömuutos käsitellään omana kohtana
- Ensin esitellään sääntöehdotus
- Esityksen jälkeen käydään keskustelu, jonka jälkeen asiasta tehdään päätös
- Hyväksyminen vaatii vähintään $\frac{3}{4}$ kokouksessa annetuista äänistä
- Päätös kirjataan pöytäkirjaan ja liitetään yhdistyksen uudet säännöt liitteeksi
- Yhdistyksen uudet säännöt tulee rekisteröidä PRH:seen
- Jäsenistölle tiedottaminen

Hyvä hallintotapa ohje

Yhdistysten hyvä hallintotapa

- Täydentää yhdistyslain vähimmäisvaatimuksia
- Edistää hyvän hallintotavan noudattamista
- Helpottaa ja kannustaa jäseniä osallistumaan yhdistystoimintaan ja päätöksentekoon
- Selventää hallituksen jäsenten ja muiden luottamushenkilöiden asemaa
- Vähentää epäselvyyksiä
- Lisää yhdistysten sidosryhmien luottamusta yhdistyksen toimintaan

Sisältö

- Suosituksia yhdistyksen jäsenille ja yhdistyksen kokoukselle
- Suosituksia yhdistyksen hallitukselle
- Suosituksia johtaville toimihenkilöille
- Jokaisessa kokonaisuudessa perusteltu suositustarve ja esimerkit suositusten noudattamiseen
- Lisäksi on kerrottu lain vähimmäisvaatimukset

Esimerkki 1.

1. Suositus – Yhdistyksen jäsenten velvollisuudet

Yhdistyksen jäsenten velvollisuudet määritellään yhdistyksen säännöissä.

Yhdistyksen jäsenten velvollisuuksista on syytä määrätä yhdistyksen säännöissä. Jäsenyyttä hakevalle kerrotaan jäsenyyteen perustuvista oikeuksista ja velvollisuuksista. Jäsenen on tiedettävä mihin hän yhdistyksen jäsenenä sitoutuu.

Jäsenvelvollisuuksia koskevilla sääntömääräyksillä on merkitystä myös yhdistyksestä erottamisen ja muiden mahdollisten kurinpitotoimien kannalta.

Jäsenen erottamisperusteet ilmenevät yhdistyslaista ja yhdistyksen säännöistä (YhdL 14 §). Mikäli halutaan yhdistyslakia laajempia erottamisperusteita, niistä on mainittava säännöissä. Jäsenen erottaminen edellyttää aina yhdistyksen sääntöjen mukaisen toimivaltaisen elimen päätöstä (YhdL 15 §:n 1 momentti).

Yhdistyksen säännöissä voidaan määrätä, että jäsenmaksun maksamatta jättäminen on peruste sille, että jäsen katsotaan eronneeksi (YhdL 15 §:n 3 momentti).

Esimerkki 2.

18. Suositus – Tiedonsaantioikeus ja viestintä

Hallituksella on oltava riittävät tiedot yhdistyksen toiminnasta, toimintaympäristöstä ja organisaatiosta. Hallitus edistää avointa tiedonkulkua.

Jotta hallitus voi hoitaa tehtävänsä hyvin, sillä on oltava riittävästi oikea-aikaista tietoa yhdistyksen taloudesta ja toiminnasta. Kaikilla hallituksen jäsenillä on oltava samat tiedot, jotta heillä on tasapuoliset osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet.

Hallitus huolehtii siitä, että yhdistys viestii avoimesti ja aktiivisesti omasta toiminnastaan erilaisia viestintäkanavia hyödyntäen.

Vanha hallitus siirtää tehtävien hoitamisen kannalta olennaiset tiedot uudelle hallitukselle.

Yhdistyslaissa ei ole nimenomaista säännöstä hallituksen tiedonantovelvollisuudesta, joka perustuu osittain yleiseen huolellisuus- ja lojaliteettiperiaatteeseen (ks. suosituksen 17 perustelut).

Vinkkejä

Vinkit

[Aineistot – Vanhempainliitto](#)

[Yhdistystoimija-materiaali - Opintokeskus Sivis
\(ok-sivis.fi\)](#)

[Kokouskäytännöt - Sivis \(kokouskaytannot.fi\)](#)

Tulossa syksyllä 2023! Ilmoittautuminen kesällä 2023.

Koulutuksen osaamistavoitteet

- Saat valmiuden toimia hyvän hallintotavan mukaisesti
- Saat valmiudet kehittää yhdistyksen toimintaa
- Osaat soveltaa erilaisia menetelmiä ja työkaluja
- Osaat edistää motivoivaa hallitustyöskentelyä
- Osaat suunnitella ja arvioida yhdistyksen toimintaa

Kiitos.

Valtteri Tervala, valtteri.tervala@vanhempainliitto.fi

Anri Leveelahti, anri.leveelahti@vanhempainliitto.fi

vanhempainliitto.fi